

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης: 182/2020

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄

Συνεδρίαση της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2020

**με τη χρήση τεχνολογικών μέσων σύμφωνα με τις αποφάσεις 471, 498
και 504/2020 του Προέδρου ΝΣΚ**

Σύνθεση

Πρόεδρος: Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ασημίνα Ροδοκάλη, Ευαγγελία Σκαλτσά, Ευσταθία Τσαούση, Διονύσιος Χειμώνας, Βασίλειος Κορκίζογλου, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης, Αναστασία Ζαφειριάδου, Περικλής Αγγέλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Ασημίνα Ροδοκάλη, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. Πρωτ. Β1/Π/7369/400/19-02-2020 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών Δ/σης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών – Τμ. Εσόδων και Περιουσίας/Β΄).

Ερώτημα: Ερωτάται: Α) Εάν οι διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4554/2018 έχουν εφαρμογή και στις εκμισθώσεις ακινήτων πέραν των κοινωφελών και ανθρωπιστικών σκοπών που αναφέρονται στην εν λόγω διάταξη.

Β) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, ποιές νομοθετικές διατάξεις πρέπει να εφαρμόσει η Υπηρεσία προκειμένου να προβεί στη μίσθωση του ακινήτου επί της οδού Αιόλου 23 και Αγίας Ειρήνης, το οποίο εντάσσεται στα ακίνητα της

παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012 (Ακίνητο Πρώην ΕΟΚΦ/ΠΙΚΠΑ) , καθώς και ποιά είναι η ακριβής διαδικασία που θα πρέπει να εφαρμοστεί για την μίσθωση του εν λόγω ακινήτου.

Γ) Εάν για τον καθορισμό του μισθώματος του εν λόγω ακινήτου απαιτείται να προηγηθεί εκτίμηση της μισθωτικής αξίας του μισθίου από πιστοποιημένο εκτιμητή που έχει εγγραφεί στο Μητρώο της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, όπως ισχύει.

Δ) Εάν θα μπορούσαν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 3581/2007, όπως ισχύουν και στην αξιοποίηση (εκμίσθωση) του ακινήτου επί της οδού Αιόλου 23 και Αγίας Ειρήνης, που περιήλθε στην κυριότητα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με τις διατάξεις της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Με το έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας δίδεται, μεταξύ άλλων, ότι το ακίνητο με το επ' αυτού κτίριο επί της οδού Αιόλου 23 και Αγίας Ειρήνης εντάσσεται στα διατηρητέα κτίρια του Παλαιού Εμπορικού Κέντρου των Αθηνών, ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχει λάβει από το 2015 αιτήματα από ιδιώτες για την εκμίσθωσή του, καθώς και ότι με τις ΥΠΟΙΚ 0004586/19-06-2018 (Β' 2320) και ΚΥΣΟΙΠ0004586/19-06-2018 (Β' 2317) αποφάσεις μεταβιβάζονται στην Εταιρία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ Α.Ε.) τα δημόσια ακίνητα κυριότητας όλων των Υπουργείων που αντιστοιχούν στα 10.119 ΚΑΕΚ. Περαιτέρω ότι τα ακίνητα της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του Ν. 4052/2012 (Α' 41), μεταξύ των οποίων και το ακίνητο επί της οδού Αιόλου 23 και Αγίας Ειρήνης δεν είχαν ενταχθεί στο Μητρώο Ακίνητης Περιουσίας (Μ.Α.Π.) της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του άρθρου 20 του ν. 3965/2011 (Α' 113) και επομένως δεν είναι ενταγμένα στις ανωτέρω υπουργικές αποφάσεις.

Το εν λόγω ακίνητο είναι ένα εκ των μεταφερθέντων στο Υπουργείο Εργασίας ακινήτων από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, στο οποίο είχαν περιέλθει από τον Εθνικό Οργανισμό Κοινωνικής Φροντίδας (Ε.Ο.Κ.Φ.). Στον Ε.Ο.Κ.Φ. είχε περιέλθει από το ΠΙΚΠΑ με τον ν. 2646/1998, σύμφωνα με τον οποίο το ΠΙΚΠΑ καταργήθηκε ως αυτοτελές νομικό πρόσωπο και συγχωνεύτηκε με τον

Ε.Ο.Κ.Φ., ενώ στο ΠΙΚΠΑ είχε περιέλθει, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, δυνάμει της από 20-07-1969 ιδιόγραφης διαθήκης της Μ. χήρας Μ., δημοσιευθείσας και κηρυχθείσας κυρίας με την υπ' αριθμ. 57/17-01-1974 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθήνας. Με τη διαθήκη αυτή, η διαθέτης κατέλιπε στο ΠΙΚΠΑ το ως άνω ακίνητο, υπό τον όρο ότι την επικαρπία αυτού θα έχουν, εφ' όσον βρίσκονται στη ζωή, οι ονομαζόμενοι σε αυτή συγγενείς και φίλοι της, και όρισε περαιτέρω ότι, μετά τον θάνατο και του τελευταίου επικαρπωτή, το ΠΙΚΠΑ καθίσταται τέλειος κύριος του ακινήτου και περιέρχεται σε αυτό η διαχείριση του ακινήτου.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Στις διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 1 και 7 παρ. 1 και 7 του ν. 2646/1998 "Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις" (Α' 236) ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 6 (Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας). «1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με έδρα την Αθήνα και επωνυμία "Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας", που υπάγεται στην εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.».

Άρθρο 7 (Συγχώνευση Νομικών Προσώπων). «1. Το Πατριωτικό Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας και Αντίληψης - Π.Ι.Κ.Π.Α. (Ν.Π.Δ.Δ.), ο Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας - Ε.Ο.Π. (Ν.Π.Ι.Δ.) και το Κέντρο Βρεφών ("Κ.Β.") "Η ΜΗΤΕΡΑ" (Ν.Π.Ι.Δ.) καταργούνται ως αυτοτελή νομικά πρόσωπα και συγχωνεύονται με τον Εθνικό Οργανισμό Κοινωνικής Φροντίδας. Οι υπηρεσίες και οι αρμοδιότητες αυτών μεταφέρονται και ασκούνται από τον Εθνικό Οργανισμό Κοινωνικής Φροντίδας του άρθρου 6, πλην : ... 7. Με την επιφύλαξη των περί δωρεών, κληρονομιών και κληροδοσιών κειμένων διατάξεων, όλη η κινητή και ακίνητη περιουσία των συγχωνευόμενων φορέων περιέρχεται στον Εθνικό Οργανισμό Κοινωνικής Φροντίδας, ο οποίος υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων φορέων ...».

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 3106/2003 "Αναδιοργάνωση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις" (Α' 30) ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 5 (Μετάταξη και μεταφορά προσωπικού κεντρικών υπηρεσιών του ΕΟΚΦ). «1. Ο Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας (Ε.Ο.Κ.Φ.) καταργείται έξι μήνες μετά τη δημοσίευση αυτού του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ...».

4. Περαιτέρω στις διατάξεις των παραγράφων Α2α8 και Α2β του άρθρου 21 του ν. 3172/2003 "Όργάνωση και Εκσυγχρονισμός των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και άλλες διατάξεις" (Α' 197) ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 21. «Α. 1 ... 2. α. Στο τέλος του άρθρου 5 του Ν. 3106/2003 προστίθενται παράγραφοι 3 έως 8, ως εξής: ... 8. Η κυριότητα της ακίνητης περιουσίας του Ε.Ο.Κ.Φ., η οποία δεν μεταφέρεται με τις διατάξεις του νόμου αυτού σε άλλους φορείς, περιέρχεται στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα, με την επιφύλαξη των κειμένων διατάξεων περί δωρεών, κληρονομιών και κληροδοσιών. β. Μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας υποχρεούται στη διενέργεια απογραφής όλων των ακινήτων, που κατά τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου περιέρχονται στην κυριότητά του. Απόσπασμα της έκθεσης απογραφής που περιγράφει τα ακίνητα που αποκτώνται κατά κυριότητα από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί των ακινήτων καταχωρίζεται ατελώς στα οικεία βιβλία του υποθηκοφυλακείου.»

5. Στις διατάξεις των παραγράφων 5, 23 και 29 περ. β' του άρθρου 9 του ν. 4052/2012 "Νόμος αρμοδιότητας Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εργασίας" (Α' 41), όπως η περίπτωση β' της παραγράφου 29 προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 56 (Ρυθμίσεις θεμάτων μεταφοράς Πρόνοιας στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης) του ν. 4075/2012 (Α' 89) και το τρίτο, κατά τον νομοθέτη, τέταρτο όμως εννοιολογικά και συντακτικά, εδάφιο της περίπτωσης β' αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 44 (Αξιοποίηση ακινήτων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για κοινωφελείς και ανθρωπιστικούς σκοπούς) του ν. 4554/2018 (Α' 130), ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 9. «1 ... 5. Μεταφέρεται η Γενική Γραμματεία Πρόνοιας από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στο Υπουργείο Εργασίας και

Κοινωνικής Ασφάλισης ... 23. Όπου στην κείμενη νομοθεσία και σε κανονιστικές αποφάσεις αναφέρεται ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η αρμοδιότητα μεταβιβάζεται στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για όλα τα θέματα εποπτείας και αρμοδιοτήτων που ασκούνται από τις διευθύνσεις και τα τμήματα της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας ... 29. α) ... β) Η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί του συνόλου της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Ε.Ο.Κ.Φ., η οποία σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 3106/2003 περιήλθε στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 3106/2003 περιήλθε στις Δ.Υ.Π.Ε. και δεν έχει παραχωρηθεί για χρήση σε Ν.Π.Δ.Δ. από τις Διευθύνσεις ή Τμήματα της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας μεταφέρεται αυτοδικαίως από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τις Δ.Υ.Π.Ε. στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα, με την επιφύλαξη των κειμένων διατάξεων περί δωρεών, κληρονομιών και κληροδοσιών. Μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος υποχρεούνται οι οικείες Υ.Π.Ε. και το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε διενέργεια απογραφής όλων των ακινήτων, που κατά τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου περιέρχονται στην κυριότητά του και στην υποβολή των σχετικών εκθέσεων στον Γενικό Γραμματέα Πρόνοιας. Απόσπασμα της έκθεσης απογραφής που περιγράφει τα ακίνητα που αποκτώνται κατά κυριότητα από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί των ακινήτων καταχωρίζεται ατελώς στα οικεία βιβλία του υποθηκοφυλακείου. Η αξιοποίηση (ιδίως εκμίσθωση, εκποίηση, παραχώρηση με ή άνευ ανταλλάγματος κ.λπ.) και διαχείριση της ως άνω κινητής και ακίνητης περιουσίας πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που θέτει τους όρους της αξιοποίησης, μετά από πρόταση του Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η ακίνητη περιουσία δύναται να παραχωρείται προς χρήση σε Υπηρεσίες του Δημοσίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα προς υλοποίηση έργων ή προγραμμάτων κοινωφελούς ή προνοιακού χαρακτήρα. Με απόφαση του

Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, δύναται να καθορίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τα προσκομιζόμενα έγγραφα που συνοδεύουν τα αιτήματα στις περιπτώσεις παραχώρησης, διάθεσης, εκποίησης ή εν γένει αξιοποίησης της περιουσίας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.» (Σύμφωνα με την προϊσχύσασα μορφή του προαναφερόμενου εδαφίου της περίπτωσης β' της πιο πάνω διάταξης «...Η αξιοποίηση, ιδίως εκμίσθωση, εκποίηση, παραχώρηση με ή άνευ ανταλλάγματος και διαχείριση της ως άνω κινητής και ακίνητης περιουσίας πραγματοποιείται με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας.»).

6. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 44 του ν. 4554/2018 ορίζονται τα εξής: «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η παρ. 2 του άρθρου 6 της αριθμ. ΔΕ/727/22.09.1992 κοινής υπουργικής απόφασης (Β'578)». Με την ως άνω κ.υ.α. συστάθηκε στο τότε Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας συλλογικό όργανο με την ονομασία «Συμβούλιο Κοινωνικής Κατοικίας και Αξιοποίησης Περιουσίας» που αντικατέστησε το «Συντονιστικό Συμβούλιο Στέγασης» και αποτελούσε γνωμοδοτικό όργανο αυτού, σε θέματα, μεταξύ άλλων, επωφελέστερης αξιοποίησης της περιουσίας του.

7. Στις διατάξεις των υποπαραγράφων Γ1, Γ2, Γ5 και Γ11 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 "Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013" (Α' 107) ορίζονται τα ακόλουθα: "ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΚΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ... ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ.1. : ΟΡΙΣΜΟΙ "Για τους σκοπούς της παραγράφου Γ του παρόντος νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: "Εκτίμηση": κάθε εργασία ή/και έρευνα που έχει ως σκοπό την αποτίμηση της αξίας περιουσιακών στοιχείων, άυλων ή ενσωμάτων και εκτελείται με βάση τα ευρωπαϊκά ή διεθνώς αναγνωρισμένα εκτιμητικά πρότυπα. "Πιστοποιημένος εκτιμητής" : Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο οποιασδήποτε μορφής το οποίο διενεργεί εκτιμήσεις, όπως αυτές ορίζονται στο παρόν άρθρο, έχει λάβει την πιστοποίηση της υποπαραγράφου Γ.2 και έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών του Υπουργείου Οικονομικών που προβλέπεται στο ίδιο άρθρο ..." ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ.2. : ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ. « 1. Το επάγγελμα του πιστοποιημένου εκτιμητή ασκείται ελεύθερα μετά πάροδο τριμήνου από την αναγγελία έναρξής του στην

αρμόδια Διοικητική Αρχή και την εγγραφή του πιστοποιημένου εκτιμητή στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών ...» ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ.5 : ANTIKEIMENO EPΓΑΣΙΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΚΤΙΜΗΤΩΝ. «Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων της κείμενη νομοθεσίας με τις οποίες καθορίζεται ειδική διαδικασία εκτιμήσεων συγκεκριμένων αγαθών, οι πιστοποιημένοι εκτιμητές διενεργούν εκτιμήσεις της αξίας αγαθών (ενσωμάτων ή άυλων), που αφορούν ενδεικτικά σε: Ακίνητα και εμπράγματα δικαιώματα ...». ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ.11. ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ. ``1. ... 2. ... 3. Καταργείται οποιαδήποτε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, απόφαση ή πράξη που είναι αντίθετη ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ...``

8. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 3581/2007 «Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες και χρηματοδοτικές μισθώσεις του Δημοσίου και άλλες διατάξεις» (Α' 140) ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Το Δημόσιο δύναται να συνάπτει τις ακόλουθες συμβάσεις: α) Σύμβαση μεταβίβασης κυριότητας ή άλλου εμπράγματος δικαιώματος ή παραχώρησης ενοχικού δικαιώματος επί ακινήτου έναντι ανταλλάγματος με ταυτόχρονη μίσθωση του ιδίου ακινήτου ... β) Σύμβαση μεταβίβασης κυριότητας ή άλλου εμπράγματος δικαιώματος ή παραχώρησης ενοχικού δικαιώματος επί ακινήτου έναντι ανταλλάγματος, με ταυτόχρονη συμφωνία κατασκευής επ' αυτού κτιρίου ή επισκευής ήδη υφισταμένου επί αυτού κτιρίου και μίσθωσης του ιδίου ακινήτου ... γ) Σύμβαση μακροχρόνιας μίσθωσης. Αντικείμενο της εν λόγω σύμβασης είναι η εκ μέρους του Δημοσίου μίσθωση ακινήτου ή κτιρίου προς κατασκευή, με διάρκεια άνω των δώδεκα (12) ετών και μέχρι ενενήντα εννέα (99) έτη ... δ) Μικτή σύμβαση. Το αντικείμενο της εν λόγω σύμβασης συνίσταται σε συνδυασμό των προβλεπόμενων στις παραπάνω περιπτώσεις α' έως και γ' ή σε συνδυασμό αυτών με ανταλλαγή ή/και αντάλλαγμα σε είδος».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, καθώς και των

πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος συνάγονται τα ακόλουθα:

9. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του ν. 2646/1998 το Π.Ι.Κ.Π.Α. καταργήθηκε ως αυτοτελές νομικό πρόσωπο και συγχωνεύθηκε, μαζί με τον Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας (ΕΟΠ) και το Κέντρο Βρεφών "Η ΜΗΤΕΡΑ", με τον Εθνικό Οργανισμό Κοινωνικής Φροντίδας (Ε.Ο.Κ.Φ), ενώ με την παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου όλη η κινητή και ακίνητη περιουσία των ως άνω συγχωνευόμενων φορέων περιήλθε στον Ε.Ο.Κ.Φ..

10. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 3106/2003 ο Ε.Ο.Κ.Φ. καταργήθηκε και με την παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου, που προστέθηκε με το άρθρο 21 του ν. 3172/2003, η κυριότητα της ακίνητης περιουσίας του, η οποία δεν μεταφέρθηκε με τις διατάξεις του νόμου αυτού σε άλλους φορείς, περιήλθε στο τότε Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

11. Με την παράγραφο 5 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012 μεταφέρθηκε από 1-7-2012 η Γενική Γραμματεία Πρόνοιας από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

12. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 56 του ν. 4075/2012 προστέθηκε περίπτωση β' στην παράγραφο 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012, με την οποία επιδιώχθηκε η τακτοποίηση του νομικού καθεστώτος της ως άνω μεταφερθείσας στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης από τον Ε.Ο.Κ.Φ. ακίνητης περιουσίας, μετά την ως άνω μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Ειδικότερα, με τη διάταξη αυτή η ως άνω περιουσία μεταφέρθηκε αυτοδικαίως από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα. Περαιτέρω, με το τελευταίο εδάφιο της ίδιας διάταξης ορίσθηκε ότι, η αξιοποίηση και η διαχείριση της περιουσίας που μεταφέρθηκε, κατά τα προαναφερθέντα, στο Υπουργείο Εργασίας πραγματοποιείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας του Υπουργείου. Η αρμοδιότητα αυτή του Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας (ήδη Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης) θεσπίστηκε ως αναγκαία συνέπεια της μεταφοράς της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας και της

επακόλουθης μεταφορά της ως άνω περιουσίας του καταργηθέντος Ε.Ο.Κ.Φ. από το Υπουργείο Υγείας στο Υπουργείο Εργασίας.

13. Το θέμα της αξιοποίησης και διαχείρισης της περιουσίας αυτής ρυθμίστηκε εκ νέου, όταν το ως άνω τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012 αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 44 του ν. 4554/2018, που φέρει τον τίτλο "Αξιοποίηση ακινήτων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για κοινωφελείς και ανθρωπιστικούς σκοπούς".

Ειδικότερα, σύμφωνα με τη ρύθμιση αυτή, όπως και με την προϊσχύσασα, στην έννοια της αξιοποίησης της συγκεκριμένης περιουσίας περιλαμβάνονται ιδίως η εκμίσθωση, εκποίηση, παραχώρηση με ή άνευ ανταλλάγματος, χωρίς αναφορά σε συγκεκριμένο σκοπό. Οι διαφοροποιήσεις που επήλθαν με τη ρύθμιση αυτή συνίστανται στο ότι ενώ, με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς η αξιοποίηση και διαχείριση της συγκεκριμένης περιουσίας γινόταν με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας, πλέον γίνεται με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας που θέτει τους όρους της αξιοποίησης μετά από πρόταση του Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και στο ότι προβλέπεται, ως ειδικότερη περίπτωση αξιοποίησης, εμπίπτουσα σαφώς στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού, η παραχώρηση της μεταφερθείσας ως άνω ακίνητης περιουσίας κατά χρήση σε υπηρεσίες του Δημοσίου, Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση εκ μέρους τούτων προγραμμάτων κοινωφελούς ή προνοιακού χαρακτήρα, ενώ θεσπίζεται περαιτέρω η δυνατότητα έκδοσης κ.υ.α. του Υπουργού Εργασίας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού για τον καθορισμό θεμάτων σχετικών με τη διαδικασία της εν γένει αξιοποίησης της περιουσίας αυτής (γνωμ. ΝΣΚ 107/2020).

14. Σχετικώς με τον σκοπό των ρυθμίσεων του άρθρου 44 του ν. 4554/2018, στην οικεία αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου αυτού διαλαμβάνονται τα ακόλουθα:

«Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 47 του ν. 4386/2016 (Α' 83) και 9 του ν. 4052/2012 (Α' 41), η αξιοποίηση της περιουσίας που μεταφέρθηκε από το Υπουργείο Υγείας στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και

Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ως συνέπεια της μεταφοράς της τότε Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας, γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας και ήδη Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η τροποποίηση των εν λόγω διατάξεων με τις παραγράφους 1 και 2 της προτεινόμενης ρύθμισης κρίνεται επιβεβλημένη, καθώς καλείται να διορθώσει την αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων λόγω της διάταξης του άρθρου 15 του Οργανισμού του Υπουργείου (π.δ. 134/2017, Α' 168) σύμφωνα με το οποίο μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Εσόδων και Περιουσίας της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών είναι η σύνταξη κανονιστικών πράξεων για τη διάθεση, αξιοποίηση, εκμετάλλευση ή εκποίηση της ανωτέρω αναφερόμενης ακίνητης περιουσίας. Προκειμένου, λοιπόν, να εναρμονιστούν οι εν λόγω διατάξεις με τον μεταγενέστερο Οργανισμό του Υπουργείου και στα πλαίσια ύπαρξης σαφούς διαδικασίας και ασφάλειας δικαίου κρίνεται αναγκαία η τροποποίησή τους. Με την τρίτη παράγραφο της προτεινόμενης διάταξης καταργείται το συλλογικό όργανο «Συμβούλιο Κοινωνικής Κατοικίας και Αξιοποίησης Περιουσίας» που συστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 6 της υπ' αριθμ. ΔΕ/27/22-9-1992 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 578). Το εν λόγω όργανο αντικατέστησε το «Συντονιστικόν Συμβούλιον Στέγασης» που είχε συσταθεί με το ν. 543/1977 (Α' 43) και αποτελούσε γνωμοδοτικό όργανο του τότε Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας σε θέματα αξιοποίησης της περιουσίας του. Με την μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας στο Υπουργείο Εργασίας το 2012 και την επακόλουθη μεταφορά της κινητής και ακίνητης περιουσίας της Γενικής Γραμματείας στην κυριότητα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (νόμοι 4052/2012 και 4386/2016), επήλθε άτυπη παύση της λειτουργίας του Συμβουλίου. Ωστόσο, το νομοθετικό πλαίσιο για την αξιοποίηση της ανωτέρω περιουσίας, στο οποίο προβλεπόταν η γνωμοδότηση του συμβουλίου ως μέρος της διαδικασίας αξιοποίησης, είχε ως αποτέλεσμα να μην μπορεί να προχωρήσει πληθώρα αιτημάτων Δήμων, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και ιδιωτών για την παραχώρηση ή διάθεση ακινήτων χωρίς την γνωμοδότηση του οργάνου. Με την κατάργηση του «Συμβουλίου Κοινωνικής Κατοικίας και αξιοποίησης περιουσίας» και την ταυτόχρονη τροποποίηση των διατάξεων που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 της προτεινόμενης ρύθμισης

καλύπτεται το κενό που είχε δημιουργηθεί λόγω των αλληλεπικαλυπτόμενων ρυθμίσεων και προωθείται η επιτάχυνση διαδικασιών της αξιοποίησης της ανωτέρω περιουσίας για κοινωφελείς ή προνοιακούς σκοπούς».

15. Περαιτέρω, στο ρυθμιστικό πεδίο της διάταξης του τέταρτου εδαφίου της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 44 του ν. 4554/2018, κατ' ορθή ερμηνεία αυτής, εμπίπτει κάθε είδους αξιοποίηση της μεταφερθείσας στο Υπουργείο Εργασίας περιουσίας του Ε.Ο.Κ.Φ., χωρίς αναφορά σε συγκεκριμένο σκοπό. Τούτο συνάγεται:

α) Από τη διατύπωση της διάταξης αυτής, η οποία δεν απαιτεί, ως αναγκαία προϋπόθεση της αξιοποίησης της ως άνω περιουσίας την επίτευξη κοινωφελούς ή ανθρωπιστικού σκοπού και συνεπώς δεν αποκλείει την αξιοποίηση της περιουσίας αυτής για σκοπούς ταμειευτικούς με κριτήρια ιδιωτικοοικονομικά. Όπου ο νομοθέτης ηθέλησε την εξυπηρέτηση ορισμένου σκοπού από την αξιοποίηση αυτή όρισε τούτο ρητώς, όπως στη διάταξη του πέμπτου εδαφίου της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012, όπως ισχύει, όπου ρητώς ορίζεται ότι η παραχώρηση της περιουσίας αυτής κατά χρήση σε υπηρεσίες του Δημοσίου, Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα γίνεται προς υλοποίηση έργων ή προγραμμάτων κοινωφελούς ή προνοιακού χαρακτήρα. Η χρήση στο άρθρο 44 του ν. 4554/2018 του τίτλου «Αξιοποίηση ακινήτων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για κοινωφελείς και ανθρωπιστικούς σκοπούς» δεν περιορίζει την εφαρμογή των διατάξεων του τέταρτου εδαφίου της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012, που αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου 44, μόνο σε περιπτώσεις αξιοποίησης για κοινωφελείς και ανθρωπιστικούς σκοπούς. Και τούτο διότι οι τίτλοι των κεφαλαίων ή άρθρων ενός νόμου αποτελούν μεν και αυτά κείμενο του νόμου, αλλά σε περίπτωση αντίθεσής τους προς το κύριο κείμενο δεν επικρατούν αυτού, διότι τούτο θα ήταν εναντίον του σκοπού που εξυπηρετούν. Μόνο στη διασάφηση και ερμηνεία του κυρίου κειμένου δύνανται να χρησιμεύσουν (γνωμ. Ν.Σ.Κ. 414/2000). Στην προκειμένη δε περίπτωση, κατά την κρίση του Τμήματος, ο τίτλος του άρθρου 44 του ν. 4554/2018 οφείλεται, ενδεχομένως, στο γεγονός

ότι με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 47 του ν. 4386/2016 (Α' 83), η οποία αφορά ακίνητα αδιάθετα, υπόλοιπα εφαρμογής στεγαστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Υγείας, τα οποία αφορούν και σε εκτάσεις, που απαλλοτριώθηκαν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου (Υπουργείο Υγείας) και προορίζονταν για στεγαστικά προγράμματα προσφύγων του 1922, θεομηνιόπληκτων, αστέγων, που υπάγονται στις διατάξεις του β.δ. 775/1964 (Α' 254) περί λαϊκής κατοικίας, και ακίνητα, που έχουν περιέλθει στη διαχείριση του Υπουργείου Υγείας για εφαρμογή στεγαστικών προγραμμάτων μέσω συμβάσεων με Διεθνείς Οργανισμούς, από το Υπουργείο Οικονομικών, δηλαδή, αφορά ακίνητα προορισμένα για κοινωφελείς και ανθρωπιστικούς σκοπούς.

β) Από την προαναφερθείσα αιτιολογική έκθεση για το ίδιο άρθρο 44 όπου σαν λόγος της κατάργησης του Συμβουλίου Κοινωνικής Κατοικίας και Αξιοποίησης Περιουσίας αναφέρεται η στασιμότητα της εξέτασης αιτημάτων (και) ιδιωτών για παραχώρηση ή διάθεση ακινήτων από την περιουσία αυτή. Επιπλέον, το γεγονός ότι στο τέλος της ίδιας αιτιολογικής έκθεσης αναφέρεται η φράση «...προωθείται η επιτάχυνση εργασιών της αξιοποίησης της ανωτέρω περιουσίας για κοινωφελείς ή προνοιακούς σκοπούς», ενώ στο κείμενο της διάταξης που ψηφίστηκε και ισχύει απαλείφθηκε η αναφορά στους σκοπούς της αξιοποίησης αυτής, ενισχύει τη γνώμη ότι επιτρέπεται η αξιοποίηση της ως άνω περιουσίας της περίπτωσης β' της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012, όπως ισχύει, πέραν των κοινωφελών ή προνοιακών σκοπών και προς εξασφάλιση προσόδων στο Υπουργείο Εργασίας. Άλλωστε, ανεξαρτήτως του ότι οι αιτιολογικές εκθέσεις δεν συνιστούν νομικές ρυθμίσεις και δεν περιέχουν επιτακτικούς ή απαγορευτικούς κανόνες δικαίου, σε περίπτωση τυχόν αντίθεσης του παρατιθέμενου στην αιτιολογική έκθεση σκοπού του νομοθέτη προς το γράμμα της κρίσιμης διάταξης, δεν είναι επιτρεπτή η επιστήριξη στην έκθεση αυτή για τη συναγωγή ασφαλών ερμηνευτικών επιχειρημάτων για την ορθή ερμηνεία της κρίσιμης διάταξης.

γ) Από το όλο πλέγμα των διατάξεων των άρθρων 12 παρ. 3γ περ. εε', 15 παρ. 3β περ. γγ και 24 παρ. 3α περ. ιγίγ' του π.δ/τος 134/2017, «*Οργανισμός του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης*» (Α' 168) από τις οποίες σαφώς προκύπτει ότι, ο νομοθέτης δε

συναρτά την εν γένει αξιοποίηση των ακινήτων που περιήλθαν στο Υπουργείο Εργασίας με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 4052/2012, με την εξυπηρέτηση κοινωνικών και ανθρωπιστικών σκοπών.

16. Κατά ταύτα, στο πλαίσιο της ειδικής και συγκεκριμένης μεταχείρισης, που επιφυλάσσει ο νομοθέτης για την περιουσία του καταργηθέντος Ε.Ο.Κ.Φ., με τις προαναφερθείσες διατάξεις του τέταρτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012, όπως έχουν αντικατασταθεί με εκείνες της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του ν. 4554/2018, η εν γένει αξιοποίηση της περιουσίας αυτής μπορεί να γίνει όχι μόνο προς εξυπηρέτηση ορισμένης κοινωνικής πολιτικής αλλά και για ταμειυτικούς σκοπούς, με κριτήρια διαχείρισης της ιδιωτικής περιουσίας του Υπουργείου. Απαραίτητα προαπαιτούμενα για την αξιοποίηση αυτή είναι: α) Η έκδοση απόφασης από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο οποίος προκρίνει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τους όρους για την επωφελέστερη αξιοποίηση του ακινήτου. β) Η προηγούμενη αυτής πρόταση του Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο οποίος πρέπει να σταθμίζει σε κάθε περίπτωση τις διαμορφωθείσες ειδικές συνθήκες, λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη πραγματική κατάσταση και το εν γένει ιστορικό της υπόθεσης και αναλόγως να προτείνει. Η προβλεπόμενη με το πέμπτο εδάφιο της ίδιας ως άνω περίπτωσης β' της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012, όπως ισχύει, έκδοση απόφασης του ως άνω Υπουργού και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, για τον καθορισμό θεμάτων σχετικών με τη διαδικασία της αξιοποίησης, είναι δυνητική και εναπόκειται στην διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης η κρίση για την αναγκαιότητα της έκδοσής της (γνωμ. ΝΣΚ 107/2020).

Επισημαίνεται ότι, ειδικώς για την εκμίσθωση του ανήκοντος στην κυριότητα του Υπουργείου Εργασίας ακινήτου επί της οδού Αιόλου 23 και Αγίας Ειρήνης, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 του από 19.7.1985 Πολεοδομικού Διατάγματος (Δ' 349) εντάσσεται στα διατηρητέα κτίρια του Παλαιού Εμπορικού Κέντρου των Αθηνών, κατά τον προσδιορισμό των όρων αξιοποίησης αυτού, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ειδικοί όροι και περιορισμοί των χρήσεων γης για την κατηγορία αυτή των ακινήτων στην εν λόγω περιοχή, σύμφωνα με την ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία.

17. Εξάλλου, μη υπάρχουσας σχετικής πρόβλεψης στο νόμο, δεν απαιτείται να προηγηθεί της αξιοποίησης κάποιου από τα ανωτέρω ακίνητα η εκτίμηση της αξίας αυτού από νόμιμα πιστοποιημένο εκτιμητή, κατά τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄ του ν. 4152/2013. Αν ο νομοθέτης ήθελε να θεσπίσει, ως αναγκαίο προαπαιτούμενο της αξιοποίησης αυτού, τον προσδιορισμό της αξίας του κατά την ανωτέρω διαδικασία του ν. 4152/2013, θα όριζε τούτο ρητώς, όπως έχει πράξει σε άλλες ανάλογες περιπτώσεις (π.χ. άρθρο 50 παρ. 1 εδαφ. η' του ν. 4430/2016, (Α' 205), επί εκμίσθωσης ακινήτων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, άρθρο 22 παρ. 2 του ν. 2753/1999 (Α' 249) επί μεταβίβασης ακινήτων, στις οποίες ο ένας εκ των συμβαλλομένων είναι το Δημόσιο). Επομένως, και στην περίπτωση της εκμίσθωσης ακινήτου, κατά το τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012, όπως έχει αντικατασταθεί με την παράγραφο 2 του άρθρου 44 του ν. 4554/2018 και ισχύει, κατά τον προσδιορισμό του μισθώματος αυτού, ο Υπουργός δεν υποχρεούται να εφαρμόσει τις ως άνω διατάξεις του ν.4152/2013, για την εκτίμηση της μισθωτικής αξίας του, αλλά εναπόκειται στη κρίση του να ζητήσει την εκτίμηση αυτή, με την απόφασή του που θέτει τους όρους της αξιοποίησης.

18. Περαιτέρω, σχετικώς με το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 3581/2007, στην οικεία αιτιολογική έκθεση, επί του άρθρου 1 αυτού, ρητώς αναφέρονται τα ακόλουθα: «Στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 1 θεσπίζεται η δυνατότητα του Δημοσίου να συνάπτει τέσσερις μορφές συμβάσεων που όλες κατατείνουν στην εξασφάλιση της στέγασης των υπηρεσιών του ...». Κατά συνέπεια είναι σαφές ότι οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής στην αξιοποίηση (εκμίσθωση) του εν λόγω ακινήτου επί της οδού Αιόλου 23 και Αγίας Ειρήνης, το οποίο περιήλθε στην κυριότητα του Υπουργείου Εργασίας με τις διατάξεις της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

19. Κατόπιν των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ Τμήμα) γνωμοδοτεί ομοφώνως ότι:

α) Η αξιοποίηση (εκμίσθωση) των ακινήτων που μεταφέρθηκαν αυτοδίκαια, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012, από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, πραγματοποιείται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του τετάρτου εδαφίου της ως άνω περίπτωσης β', όπως ισχύει, χωρίς να απαιτείται ως αναγκαίος όρος για την αξιοποίηση αυτή η εξυπηρέτηση κοινωφελούς ή ανθρωπιστικού σκοπού.

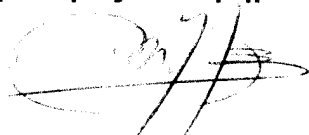
β) Η εκμίσθωση του ως άνω ακινήτου θα πραγματοποιηθεί, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012, όπως ισχύουν, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, μετά από πρόταση του Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης, χωρίς να απαιτείται εκ του νόμου προηγούμενη της υπουργικής απόφασης εκτίμηση της μισθωτικής αξίας του, από πιστοποιημένο εκτιμητή, κατά τη διαδικασία του ν. 4152/2013, εναπόκειται δε στην κρίση του Υπουργού να ζητήσει την εκτίμηση αυτή με την απόφασή του που θέτει τους όρους της αξιοποίησης.

γ) Οι διατάξεις του ν. 3581/2007 ρυθμίζουν περιπτώσεις μισθώσεων, με μισθωτή το Δημόσιο, που κατατείνουν στην εξασφάλιση της στέγασης των υπηρεσιών του, και συνεπώς δεν έχουν εφαρμογή στην αξιοποίηση (εκμίσθωση) του εν λόγω ακινήτου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

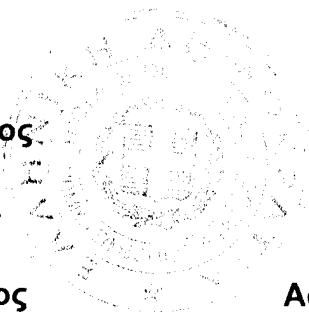
Αθήνα 21 - 12 - 2020

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

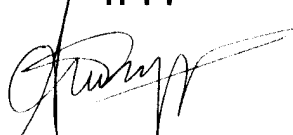

Γεώργιος Κανελλόπουλος

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Ασημίνα Ροδοκάλη

Νομική Σύμβουλος του Κράτους